

ความสำเร็จในการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ด้านการผลิตสัตว์

รอบที่ ๒/๒๕๖๖

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร

โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อด้วยการผสมเทียม

หลักการและเหตุผล

จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบทุกภาคส่วน รวมทั้งเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ทางตรง คือ การปิดประเทศทำให้การส่งออกโคเนื้อมีชีวิตลดลงในปี ๒๕๖๓ ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ตัว เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ และมีแนวโน้มลดลงในปี ๒๕๖๔ โดยเนื้อโคลดลง ในปี ๒๕๖๓ ประมาณ ๒๗,๐๐๐ กิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ และมีแนวโน้มลดลงในปี ๒๕๖๔ นอกจากนี้จากการที่ประกาศปิดร้านขายอาหาร และปิดประเทศทำให้การขายเนื้อในประเทศโดยเฉพาะเนื้อส่วนรองลดลง ๕๐ - ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ทางอ้อม คือ วัตถุดิบอาหารสัตว์แพงขึ้น ทำให้ต้นทุนแพงขึ้นประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ เกษตรกรพยายามลดต้นทุน ทำให้คุณภาพเนื้อต่ำลง ขายไม่ได้ราคา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปิดเขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยในจังหวัดสมุทรสาคร ปี ๒๕๖๓ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๒๙ ราย จำนวนโคเนื้อ ๓๐๑ ตัว ปี ๒๕๖๔ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๓๒ ราย จำนวนโคเนื้อ ๓๕๘ ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘.๙ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมการผลิตเนื้อโคคุณภาพภายในประเทศ ให้มีศักยภาพที่จะสามารถแข่งขันกับเนื้อโคนำเข้าจากต่างประเทศได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งเป็นการวางรากฐานอุตสาหกรรมการผลิตโคเนื้อ ดังนี้

๑. การจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อและจัดโครงสร้างบริหารงานเข้มแข็ง
๒. บริหารจัดการด้านตลาดให้มีความมั่นคงและมีความยั่งยืน
๓. สร้างความแข็งแกร่งให้กับอุตสาหกรรมเลี้ยงโคเนื้อ โดยการสร้างพ่อแม่โคพันธุ์โดยการผสมเทียม ซึ่งมีราคาถูกกว่าการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์จากต่างประเทศ
๔. การเพิ่มพันธุ์กรรมที่ดีในประเทศไทยและสร้างพ่อพันธุ์ชั้นเยี่ยมเพื่อผลิตน้ำเชื้อเพื่อกระจายพันธุ์กรรมดีให้กับเกษตรกร
๕. ด้านสุขภาพและมาตรฐานเพื่อลดการกีดกันทางการค้า
๖. ลดต้นทุนโดยเฉพาะอาหารสัตว์ ให้เกษตรกรผลิตอาหารหยาบและอาหารข้นใช้เอง
๗. ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์แบบต่างๆ เพิ่มช่องทางตลาด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ตั้งเป้าหมายที่จะผลิตโคเนื้อให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด โดยนำเทคโนโลยีด้านการผสมเทียมมาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผสมเทียมให้โคต้นน้ำของเกษตรกร เพื่อสร้างลูกโคคุณภาพ ถ้าเป็นตัวผู้จะคัดพันธุ์กรรมเพื่อคัดเลือกเป็นพ่อพันธุ์ชั้นเยี่ยมสำหรับผลิตน้ำเชื้อ ในส่วนตัวที่ไม่ผ่านการคัดเลือกจะนำไปขุนเพื่อผลิตเนื้อโคคุณภาพ หากเป็นตัวเมียสามารถนำไปเป็นแม่พันธุ์ทดแทนเพื่อผลิตลูกรุ่นต่อไปได้
2. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรมีอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มมากขึ้น
3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

เป้าหมาย

เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อจังหวัดสมุทรสาครด้วยการผสมเทียม ดังนี้

1. เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการ สู่เป้าหมาย กลุ่มเข้มแข็งมีประสิทธิภาพในการบริหารงานที่พึ่งพาตนเองได้
2. ลดต้นทุนการผลิต สู่เป้าหมาย ต้นทุนการผลิตลดลง ผลตอบแทนสูงขึ้น
3. เพิ่มผลผลิต สู่เป้าหมาย ผลผลิตเพิ่มขึ้น ทั้งปริมาณ และ คุณภาพ
4. เพิ่มคุณภาพผลผลิต สู่เป้าหมาย แปลง/ผลผลิตมีคุณภาพ ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ราคาสูงขึ้น
5. การตลาด สู่เป้าหมาย ผลผลิตขายได้หมด ราคาสูง มีการสร้างมูลค่าเพิ่ม

ระยะเวลาการดำเนินงาน

เมษายน ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๖

แผนและผลการดำเนินงาน

ประเด็นการพัฒนา	กิจกรรมหลัก	กิจกรรมย่อยหรือขั้นตอนดำเนินงาน	เป้าหมาย	สถานที่ดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	หน่วยงานสนับสนุน
1. ด้านการบริหารจัดการ	1.ขับเคลื่อนเพิ่มศักยภาพ	1.ประชุมชี้แจงโครงการแก่เกษตรกร	1 ครั้ง	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	เมษายน 66	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
	การผลิตโคเนื้อด้วยการผสมเทียม	2.ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผสมเทียม	1 ครั้ง	ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ	เมษายน 66-เมษายน 66	ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ ราชบุรี

	2.ส่งเสริมความเข้มแข็ง ของกระบวนการกลุ่ม	1.กิจกรรมส่งเสริมกระบวนการกลุ่ม	1 ครั้ง	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	เมษายน 66	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัด
		2.กิจกรรมส่งเสริมสมรรถภาพประธาน และคณะทำงาน	1 ครั้ง	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	เมษายน 66	สำนักงานตรวจบัญชี และสหกรณ์
2.ด้านการลดต้นทุน	2.ถ่ายทอดความรู้ส่งเสริม เกษตรกรใช้เทคโนโลยีที่ เหมาะสมเพื่อลดต้นทุน การผลิต	1.การถ่ายทอดความรู้การเลี้ยงโคเนื้อ เชิงพาณิชย์	32 ราย	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	พฤษภาคม 66	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
		2.ส่งเสริมเกษตรกรใช้เทคโนโลยีที่ เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนการผลิต	32 ราย	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	พฤษภาคม 66	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
	2.ถ่ายทอดความรู้ด้านการ จัดการฟาร์มโคเนื้อ	1.ถ่ายทอดความรู้เรื่องโคเนื้อพันธุ์ดี	32 ราย	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	พฤษภาคม 66	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์ สัตว์
		2.ถ่ายทอดความรู้สนับสนุนด้านการ จัดการอาหารสัตว์อย่างมี ประสิทธิภาพ	32 ราย	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	พฤษภาคม 66	ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์
3. ด้านการเพิ่มผลผลิต	1.การใช้เทคโนโลยีด้าน การปรับปรุงพันธุ์	1.การจัดการพ่อพันธุ์อย่างเหมาะสม	32 ราย	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	พฤษภาคม 66	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์ สัตว์
		2.ส่งเสริมการผสมเทียมโคเนื้อพันธุ์ดี	32 ราย	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	พ.ค. 66 - ก.ย. 66	ศูนย์วิจัยการผสมเทียม และเทคโนโลยีชีวภาพ
	2.การลดการสูญเสียใน ฟาร์ม	1.อบรมการดูแลสุขภาพสุภาพโคเนื้อ	32 ราย	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	มิถุนายน 66	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
		2.อบรมการจัดการแม่พันธุ์หลังคลอด และการเพิ่มอัตราการเลี้ยงรอด	32 ราย	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	มิถุนายน 66	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์ สัตว์

4. ด้านการเพิ่มคุณภาพผลผลิต	1. ส่งเสริมการทำฟาร์มโคนอ้อมมาตรฐาน	1. ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรฟาร์มปลอดโรคสัตว์	32 ฟาร์ม	ฟาร์มเกษตรกร	มิถุนายน 66	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
		2. ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรทำฟาร์มมาตรฐาน	32 ฟาร์ม	ฟาร์มเกษตรกร	มิถุนายน 66	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
	2. ส่งเสริมการพัฒนาฟาร์มและสายพันธุ์เพื่อความยั่งยืน	1. จัดกิจกรรมประกวดโคเนื้อ	1 ครั้ง	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	เมษายน 66	เครือข่ายผู้เลี้ยงโคเนื้อจังหวัดสมุทรสาคร
		2. จัดตั้งฟาร์มสาธิต	1 ฟาร์ม	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	เมษายน 66	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
5. ด้านการตลาด	1. แปรรูปเนื้อและผลิตภัณฑ์จากโคเนื้อ	1. อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อโค	1 รุ่น	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	ปีงบประมาณ 2567	กรมปศุสัตว์
		2. ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากโคเนื้อและกระตุ้นการบริโภคภายในจังหวัด	1 ครั้ง	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	ปีงบประมาณ 2567	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
	2. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมและสร้างช่องทางการตลาด	1. จัดงานมหกรรมโคเนื้อจังหวัดสมุทรสาคร	1 ครั้ง	ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	ปีงบประมาณ 2567	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
		2. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายโคเนื้อระดับภูมิภาค	12 ครั้ง	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	ปีงบประมาณ 2567	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๑. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกร

๒. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผสมเทียม

๓. ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านต่างๆให้กับเกษตรกร

๔. ส่งเสริมการผสมเทียมในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

ผลที่จะเกิดจากโครงการ

ประโยชน์ทางตรง

๑. เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายโคเนื้อพันธุ์ดี
๒. พื้นฟูเศรษฐกิจในท้องถิ่น จากการที่เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ชุมชนมีรายได้มั่นคงจากการเลี้ยงปศุสัตว์ เกิดการกระจายสินค้าในสังคม และสามารถต่อยอดเป็นสินค้าประจำชุมชนได้ รัฐบาลจะได้ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการที่เกษตรกรสามารถจำหน่ายใช้สอย
๓. ธุรกิจเนื้อโคและธุรกิจที่ต่อเนื่อง เช่น ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ อาหารสัตว์ และร้านอาหารที่ประกอบอาหารจากเนื้อโค สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจ้างแรงงาน และสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น
๔. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการสร้างตลาดโคเนื้อรองรับการบริโภคภายในประเทศโดยเฉพาะการเปิดเขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) ให้มีศักยภาพที่สามารถไปแข่งขันกับโคเนื้อที่จะนำเข้าจากต่างประเทศได้อย่างยั่งยืน

ประโยชน์ทางอ้อม

๑. เกษตรกร ได้รับความรู้ในการเลี้ยงโคเนื้อและสามารถนำไปใช้ในการเลี้ยงและเฝ้าระวังดูแลสุขภาพสัตว์ได้อย่างถูกสุขลักษณะ มีระบบการป้องกันโรค
๒. ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดี เนื่องจากได้รับอาหารที่มีคุณภาพปลอดภัย

ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

สำนักงานปศุสัตว์ยังขาดวัสดุและอุปกรณ์ในการผสมเทียม